

اختصاص ۱/۶ درصد کل درآمد نفت به واردات شکر

۳۲ میلیارد دلار از فروش نفت به کشور انتقال یافته است.

بنابسه گفته وزیر نفت در ۹ ماه اول امسال ۳۴ میلیارد دلار نفت صادر شده است. یک محاسبه ساده نشان می دهد که حدود ۱/۶ درصد از فروش نفت ۹ ماه را به واردات شکر اختصاص داده ایم.

آمارهای ارایه شده از سوی گمرک نشان می دهد در ۹ ماه منتهی به پایان آذر ۱۳۹۲، رقمی معادل ۱۷۶۴ میلیون دلار به واردات برنج، ۱۲۶۱ میلیون دلار به واردات کنجاله، ۹۱۵ میلیون دلار به واردات ذرت، ۸۶۹ میلیون دلار به واردات گندم، ۱۴۶۱ میلیون دلار به واردات چربی و روغن حیوانی و نباتی و ۱۲۰۱ میلیون دلار نیز به واردات تفاله صنایع خوراکی سازی اختصاص یافته است. یک محاسبه ساده نشان می دهد ارزش واردات ۷ کالای یادشده حدود ۲۰ درصد ارزش صادرات نفت است که توانسته ایم پول آن را با زحمت زیاد به داخل کشور انتقال دهیم.

آیا برای کشوری که در شرایط سخت تحریم های بانکی، نفتی، تجاری و بندری است، اختصاص ۱/۶ درصد از منابع ارزی به واردات کالایی که می توان با کمی بردباری تولید آن را به اندازه مصرف کشور رساند کار عجیبی نیست؟

سال جاری علاوه بر اینکه درآمد حاصل از فروش نفت بسیار کمتر از سال ۱۳۸۸ و انتقال آن نیز با دشواری انجام می شود، اختصاص نزدیک به ۶۰۰ میلیون دلار از منابع ارزی کمیاب به واردات شکر، مایه تأسف است. براساس آمار ارایه شده از سوی بیژن زنگنه در ۹ ماه نخست امسال نزدیک به

اقدام به واردات ۹۹۳ هزار تن شکر در ۹ ماه منتهی به پایان آذر ۱۳۹۲ که از کل واردات شکر در سال ۱۳۸۸ بیشتر است، موجب تعجب نیست؟ در سال ۱۳۸۸ ایران با درآمد ارزی مناسبی حاصل از صادرات نفت مواجه بود و انتقال درآمدهای نفتی نیز مشکلی نداشت، اما در

تجربه تلخ گذشته را تکرار نکنیم

بهمین دانایی

اداره اقتصاد یک جامعه بزرگ مثل ایران که دارای شرایط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ویژه ای است، کار آسانی نیست. فراهم کردن بستر رشد و توسعه با هدف افزایش رفاه مادی شهروندان در پویش زمان، احترام به عقاید و آرا و مالکیت گروه های مختلف اجتماعی، حفظ عزت و استقلال و سربلندی مردم و کشور، بهره برداری از همه توانایی های تاریخی و طبیعی ایران، اتخاذ سیاست هایی که بیکاری و تورم را در کمترین اندازه نگهدارد، جز با اندیشه های روشن و استراتژیک ناممکن خواهد شد.

دولت های نهم و دهم متأسفانه فاقد توانایی و کارآمدی مورد نیاز برای اداره اقتصاد کلان بودند و به همین دلیل تصمیم های شتابزده، متناقض، بازدارنده و عجیب اتخاذ می شد. سیاست های بازرگانی خارجی دولت های یادشده از این قاعده خارج نبود. سیاست های تجاری گروه حاکم بر نهاد دولت از ۱۳۸۴ تا بهار امسال براساس حفظ محبوبیت سیاسی و خرید محبوبیت تازه بود و کمتر از منطق منافع ملی پیروی می کرد. بر همین پایه بود که دولت نهم به رغم هشدارهای کارشناسان و فعالان صنعت قند و شکر اقدام به کاهش تعرفه در حد صفر کرده و درهای واردات را گشودند.

این سیاست عجیب دولت از زمستان ۱۳۸۴ شروع و تا روزهای آخر با فراز و فرودهایی انجام شد. علاوه بر این، دولت دهم با این هدف که باید ذخایر کافی برای برخی کالاها از جمله شکر فراهم شود اقدام به عقد قرارداد با برخی مباشران نموده و آنها را بر تولید و تجارت شکر حاکم کرد. وضعیت یادشده موجب شد که واردات شکر در سال های یادشده اوج گرفته و صدها میلیون دلار از منابع ارزی کشور برای واردات این کالا اختصاص یافت. به نظر می رسد سیاست اشباع بازار شکر از طریق واردات با حذف تعرفه صفر که روزگاری در دستور اجرا قرار گرفت هنوز کاربرد دارد و برخی نگاه ها را به خود جلب کرده است. واقعیت این است که سیاست های تعرفه ای در هر سرزمینی و با هر میزان از آزادی اقتصادی با هدف حفظ بازار ملی در برابر تهدید واردات اتخاذ می شود.

در حالی که در ایران تعرفه ها از کاربرد اصلی خود دور شده و در حال حاضر نیز توجه به نحوه استفاده کارآمد از آن به فراموشی سپرده شده است. واقعیت امروز بازار شکر این است که قیمت ها در بازار جهانی به دلایل غیرنفتی کاهش یافته است و با توجه به تخصیص دلار حدود ۲۵۰۰ تومانی برای واردات شکر، طمع برای واردات بیشتر را فرونی بخشیده است. این موضوع می تواند در کنار نگاه به تعرفه صفر که معلوم نیست چرا بر اجرای آن اصرار داریم کار را برای تولید داخل دشوار کرده است. چرا سیاستی که در گذشته اتخاذ و نتایج منفی بر تولید ملی داشته است باید در کانون توجه باشد؟

در صفحه ۲

آمارهای دقیقی ارایه می شود

مسئولان ارشد وزارت جهاد کشاورزی در دولت یازدهم به این نتیجه رسیده اند که آمارهای ارایه شده از طرف دولت قبلی درباره محصولات کشاورزی - غذایی مخدوش بوده است. این مدیران وعده داده اند که به زودی آمارهای دقیق کالاهای کشاورزی را ارایه خواهند کرد. این اتفاق مبارکی است که می تواند برخی از مسایل را حل کند. یکی از مسایل حل نشده در این بخش سرانه مصرف برخی کالاها از جمله برنج، شکر و روغن نباتی است. واردکنندگان، مباشران و برخی از مدیران مرتبط با بخش بازرگانی خارجی معمولاً سرانه واردات این محصولات را بالاتر از واقعیت ها نشان داده و گونه ای آدرس می دهند که بتوانند میزان واردات را با هدف تنظیم بازار در اندازه های بالاتر انجام دهند. باتوجه به جمعیت ۷۷ میلیون نفری ایران، اگر سرانه

واردات شکر ۳۰ کیلو (ارقام فرضی است) باشد و برخی بتوانند آن را ۳۵ کیلوگرم نشان دهند ۳۷۵ هزار تن بر مصرف کل افزوده خواهد شد که می تواند از طریق واردات انجام شود. علاوه بر این دیده شده است که برخی از تجار، شکر یا هر کالای دیگری که وارد کرده اند را به بازار عرضه نمی کنند تا آمارگیری مخدوش شود و در مقطعی که آمارگیری می شود اشتباه رخ دهد. مسئولان دولت یازدهم توجه داشته باشند که انجمن ها و کانون های صنفی و صنعتی دقیق ترین آمارها را از تولید، مصرف، ذخیره و... دارند. انجمن صنفی کارخانه های قند و شکر ایران توانسته است با استفاده از تجربه، تخصص و جدیت و دلسوزی تازه ترین آمارها درباره شکر را تولید و در اختیار ذینفعان قرار دهد و آمادگی خود را برای همکاری با دولت محترم اعلام می کند.

در صفحات دیگر

واردات شکر در ۹ ماه امسال ۲۰ درصد بیشتر از ۱۳۸۸

به جای واردات از تولید محصولات استراتژیک حمایت شود

به بهانه حمایت از مصرف کننده صنعت شکر را به مرز نابودی کشاندند

سهم ۴۰ درصدی در تولید شکر کشور

امنیت غذایی با امنیت ملی در ارتباط است

تنگناهای تازه برای بخش کشاورزی

بی‌توجهی کافی به کشاورزی در بودجه‌های سنواتی تبدیل به یک رویه شده است. در بودجه ۹۳ شاهد هستیم که بخش کشاورزی در عمده بخش‌ها با کاهش اعتبار مواجه است. این کاهش اعتبار در شرایطی است که، همان‌طور که ذکر شد، امروز بخش کشاورزی برای خارج شدن از تنگنا نیازمند توجه جدی دولت و مجلس است. چنانچه محدودیت‌های بخش کشاورزی مورد توجه قرار گیرد و در یک برنامه زمان‌بندی شده مشخص بر طرف شود، شاهد خواهیم بود که شکوفایی بخش کشاورزی منتج به شکوفایی اقتصادی در کشور می‌شود.

بخش کشاورزی دارای ارزش افزوده بالایی است. به‌صورتی که هر یک ریال سرمایه‌گذاری در این بخش ۳ ریال سود به همراه خواهد داشت. این ارزش افزوده بالا در کنار ایجاد خودکفایی در تولید محصولات استراتژیک کشاورزی و به تبع آن کاهش نیاز به واردات می‌تواند زمینه‌ساز شکوفایی اقتصادی کشور شود. برای نیل به این هدف باید لایحه بودجه مورد تجزیه و تحلیل دقیق نمایندگان قرار بگیرد و اعتبارات مناسب در اختیار این بخش قرار داده شود.

* عضو کمیسیون کشاورزی مجلس نهم

این مسأله آن‌طور که باید پرداخته نشده است. هنوز بخش عمده کشاورزی در کشور ما به‌صورت سنتی انجام می‌گیرد. عدم صنعتی‌شدن کشاورزی در کشور سبب شده تا میزان انرژی صرف‌شده در این بخش چه به لحاظ منابع انرژی و چه به لحاظ نیروی کار با میزان تولید محصولات کشاورزی به‌هیچ‌وجه تناسب نداشته باشد. بحث تأمین منابع آب کشاورزی و همچنین سیستم آبیاری در کشور همواره یکی از دغدغه‌های بخش کشاورزی بوده است. عمده زمین‌های کشاورزی در کشور ما به‌صورت دیم آبیاری می‌شوند و همین شیوه سبب می‌شود تا ما با نوسان تولید محصولات کشاورزی در سال‌های مختلف مواجه باشیم. در سالیان گذشته باید برای رفع این معضل منابع آب پایدار و همچنین اصلاح سیستم آبیاری راه‌های علاجی پیدا می‌شد. در کنار این دردها باید به بالا نبودن راندمان سطح زیرکشت و اجرایی‌شدن طرح خودکفایی در محصولات استراتژیک کشاورزی را هم که به نوعی معلول دو درد اولیه هستند، اضافه کنیم. چنانچه به بخش کشاورزی در بودجه‌های سنواتی گذشته توجه کافی صورت می‌گرفت، بی‌تردید امروز بخش کشاورزی از سلامت بیشتر برخوردار بود و با انواع و اقسام دردها نمی‌جنگید. متأسفانه،

* علی ایران‌پور

بخش کشاورزی آن‌طور که باید و شاید مورد توجه دولت‌ها در سنوات گذشته قرار نگرفته است. نگاهی که به کشاورزی طی سالیان گذشته شده است به‌هیچ‌وجه متناسب با این بخش نبوده است. کشاورزی به سبب گستردگی که در کشور دارد و همچنین میزان اشتغالی که در کشور ایجاد کرده باید بیشتر از این مورد توجه قرار بگیرد.

یکی از مسائلی که در چند سال اخیر سبب شده است تا نبود یک نگاه جامع و متناسب با بخش کشاورزی بیشتر خود را نشان دهد، مسأله تحریم‌های اقتصادی است. در چند سال اخیر، تحریم‌های اقتصادی مشکلاتی را برای کشور ایجاد کرد. یکی از این مشکلات در بحث واردات محصولات کشاورزی است. تحریم‌های اقتصادی و همچنین تحریم سیستم بانکی کشور، سبب شد تا کشور در واردات محصولات کشاورزی با مشکلاتی روبه‌رو شود. بروز این مشکلات در بحث واردات یکبار دیگر اهمیت خودکفایی را در محصولات کشاورزی برای دولتمردان مشخص کرد. سال‌هاست که بحث صنعتی کردن کشاورزی در کشور ما مطرح است اما به

یادداشت

رفتار مباشری‌پروانه طرد شود

واردات نزدیک به ۶ میلیارد دلار کالای کشاورزی - غذایی در ۹ ماه منتهی به پایان پاییز امسال که ۲۰ درصد ارزش کل صادرات نفت است را باید با دقت در قانون توجه قرار داد. یکی از ابعاد این ماجرا به واردکنندگان برمی‌گردد. چه کسانی و با کدام نرخ ارز و تحت کدام شرایط توانسته‌اند این میزان واردات انجام دهند؟ علاوه بر این در موضوع واردات یک داستان تلخ وجود دارد و آن «مباشری‌پروا» است. مباشران در دولت دهم پدیدار شده و واسطه خرید و واردات برخی کالاها از جمله شکر شدند.

برخی از این مباشران تنها در بهار ۱۳۹۲ از واردات شکر ۲۵۰ میلیارد تومان سود به‌دست آوردند که از کل سود تولید همه کارخانه‌های قندوشکر بیشتر بود. مسأله‌ای که در دولت یازدهم باید در قانون توجه قرار گیرد و از آن حذر کند اندیشه مباشری‌پروا است که در ذات خود نوعی رانت‌خواری دارد. مباشران، نبض بازار را در دست گرفته و درست در مقطعی که دولت احساس ترس می‌کند وارد شده و به‌عنوان ناجی معرفی می‌شوند.

اندیشه و رفتار مباشری‌پروا می‌تواند برای کل جامعه ایران شامل نهاد دولت، خانواده‌ها، کشاورزان و تولیدکنندگان زیان‌آور باشد. تجربه نشان داده است مباشران با استفاده از ترفندهای ویژه، بازار را در حالت بیم و هراس نگه می‌دارند و شرایط را گونه‌ای جلوه می‌دهند که گویی اگر آنها نباشند هیچ‌کس دیگری قادر به تنظیم بازار نیست و شهر بهم می‌ریزد.

واقعیت این است که دولت می‌تواند و باید برای تنظیم بازار محصولات غذایی و کشاورزی از تجربه، دانش، تخصص و دلسوزی نهادهای صنفی استفاده کند. همان امتیازی که یک مباشر به دست می‌آورد اگر به نهادهای صنفی داده شود کارها با سرعت و بدون هراس انجام خواهد شد.

فارس گزارش می‌دهد

۷ قلم کالای کشاورزی رکورددار واردات

دلار به کشور ایران وارد شده است که نسبت به سال گذشته ۳۶ درصد کاهش داشته است.

گندم محصول استراتژیک نیز از ابتدای سال جاری ۲ میلیون و ۲۷۵ هزار تن به ارزش ۸۶۹ میلیون دلار وارد کشور شده که نسبت به سال گذشته ۵۵ درصد از نظر وزنی و ۵۴ درصد از نظر ارزشی با کاهش همراه بوده است.

روغن خام سویا از دیگر محصولات وارداتی رکورددار است که نسبت به سال گذشته افزایش ۳۰ درصدی داشته و ۴۹۶ هزار تن وارد کشور شده است.

شکر تصفیه نشده نسبت به سال گذشته ۱۰ درصد کاهش داشته است و در همین مدت ۹۹۳ هزار تن به ارزش ۵۴۱ میلیون دلار وارد کشور شده است. براساس آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران در ۹ ماه نخست سال جاری، یک میلیون و ۲۷۲ هزار تن چربی و روغن حیوانی و نباتی به ارزش یک میلیارد و ۴۶۱ میلیون دلار به کشور وارد شده است. همچنین طی این مدت یک میلیون و ۹۹۸ هزار تن آخال و تفاله صنایع خوراکی‌سازی به ارزش یک میلیارد و ۲۰۱ میلیون دلار وارد کشور شده است.

براساس آمار گمرک، طی ۹ ماه نخست امسال در بین ۱۰ کالای عمده وارداتی ۷ قلم کالای کشاورزی گوی سبقت را از همه ربود و برنج صدرنشین شد.

آمار گمرک جمهوری اسلامی، حاکی است: در ۹ ماه سال ۱۳۹۲ با واردات یک میلیون و ۵۰۷ هزار تن برنج به ارزش یک میلیارد و ۷۶۴ میلیون دلار، رکورددار واردات کشاورزی شد.

براساس این گزارش در ۹ ماه نخست سال جاری یک میلیون و ۵۰۷ هزار تن برنج به ارزش ۱۷۶۴ میلیون دلار وارد کشور شده است. بعد از برنج محصولات کشاورزی کنجاله، ذرت، گندم، روغن خام سویا، شکر تصفیه نشده، پالم اولیون (ماده اولیه تولید روغن نباتی) از رکوردداران دیگر ۱۰ کالای عمده وارداتی هستند.

براساس این گزارش، از ابتدای سال جاری یک میلیون و ۹۴۰ هزار تن کنجاله به ارزش یک میلیارد و ۲۶۱ میلیون دلار وارد کشور شده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۷/۲ درصد از نظر وزنی و ۱۲/۶ درصد از نظر ارزشی رشد داشته است. در همین زمان ذرت به وزن ۲ میلیون و ۳۱۳ هزار تن به ارزش ۹۱۵ میلیون

تجربه تلخ گذشته را تکرار نکنیم

از صفحه اول

واقعیت این است که در مقطعی از زمان و به دلایل خاص، تصمیم گرفته شده تا به منظور ذخیره‌سازی کالاهای اساسی، تعرفه شکر را تا حد صفر کاهش دهند اما اینک که شرایط سیاسی و اقتصادی کشور به‌گونه‌ای دیگر رقم خورده و انبارها نیز مملو از شکر شده است، دلیلی وجود ندارد که کماکان همان سیاست اتخاذشده قبلی تداوم یابد. واردات شکر در حال حاضر و در وضعی است که براساس آمارهای در دسترس حداقل شکر انتقالی به سال ۱۳۹۳ معادل یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن است چه پیامدهای مخربی بر تولید داخل دارد. آمارهای در دسترس نشان می‌دهد موجودی انبار کارخانه‌ها در پایان آذرماه ۱۳۹۲ معادل یک میلیون تن بوده و ۶ کشتی شکر متعلق به شرکت بازرگانی دولتی با ظرفیت ۳۰۰ هزار تن در راه است. علاوه بر این ۱۰۰ هزار تن شکر متعلق به بخش خصوصی در حال ترخیص از بندرها و گمرک‌ها و یا در راه ورود به ایران است. در صورتی که مانده تولید سال ۱۳۹۲ را معادل ۴۰۰ هزار تن در نظر بگیریم و مصرف ۳ ماه دی، بهمن و اسفند را نیز ۵۴۰ هزار تن فرض کنیم، رقمی معادل یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن شکر به سال ۱۳۹۳ منتقل خواهد شد. این اعداد در حالی آرایه می‌شود که موجودی کارخانه‌های مسمنی، یاسوج، میبد، ورامین، کرج و فیروزکوه در آمار لحاظ‌نشده و همچنین موجودی انبار تجار و انبارهای کارخانه‌های مصرف‌کننده را نیز در نظر نگرفته‌ایم. در صورتی که انبارهای شکر مملو از شکر بوده و حتی در صورت عدم واردات، ذخیره مکفی با احتساب تولید سال ۹۳ تا اوایل ۱۳۹۴ وجود دارد چرا باید تولید داخل را در معرض هجوم واردات قرار داد؟

دولت یازدهم تاکنون نشان داده است که می‌خواهد از سیاست‌های شتابزده اجتناب کند و قصد دارد از تولید داخلی حمایت کند این تدبیر باعث شده تا امید به دل تولیدکنندگان برگردد و لذا توصیه می‌شود به مسأله تنظیم و محصولات کشاورزی توجه شود. نباید تجربه‌های تلخی که از سال ۱۳۸۵ شرایط را تیره و تار کرد را فراموش و بر اموری اصرار کنیم که از آن آسیب دیده‌ایم.

واردات شکر در ۹ ماه امسال ۲۰ درصد بیشتر از ۱۳۸۸

۴۰ درصد کمتر از ارزش واردات شکر در ۹ ماه امسال با ۹۹۳ هزار تن واردات است. این اتفاق در حالی رخ داده که در سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۹ درآمد ارزی حاصل از صادرات نفت به طور متوسط حدود ۹۰ میلیارد دلار انتقال آن نیز آسان بوده است. آمار (جدول شماره ۱) نشان می دهد در سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۲ (۹ ماه) ۵۴۱ میلیون

واردات شکر در ۹ ماه منتهی به پایان آذرماه ۱۳۹۲ به ۹۹۳ هزار تن رسید. یک محاسبه نه چندان پیچیده نشان می دهد که واردات ۹ ماه یادشده ۲۰ درصد بیشتر از واردات شکر در کل سال ۱۳۸۴ بوده است؛ درحالی که ارزش واردات شکر در سال ۱۳۸۷ با یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن معادل ۳۲۴ میلیون دلار گزارش شده که حدود

نگاه

به جای واردات از تولید محصولات استراتژیک حمایت شود

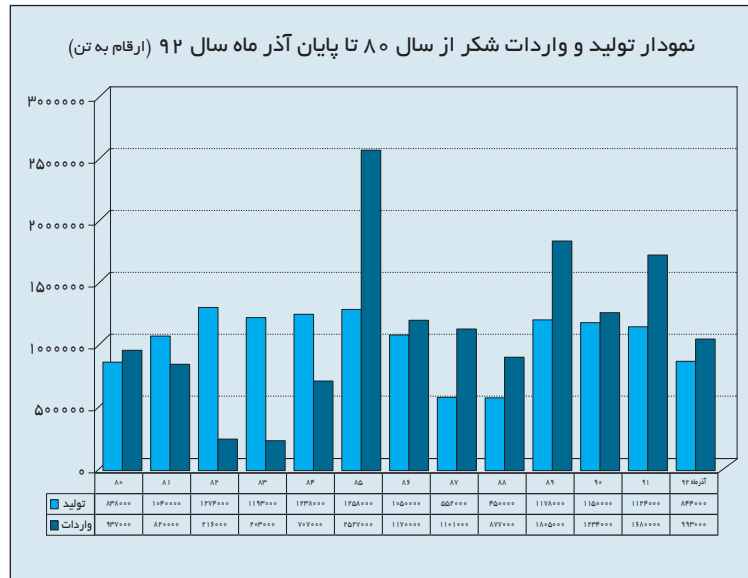
دولت باید ارزش اختصاص یافته به واردات محصولات غیراستراتژیک را برای حمایت از تولید محصولات استراتژیک داخلی اختصاص دهد. کشت محصولات استراتژیک همچون غلات و دانه های روغنی نباید به بهانه مزیت های نسبی کنار گذاشته شوند زیرا تولید این محصولات باعث ایجاد اشتغال می شود و اقتصاد کشور به آن وابسته است. همچنین باتوجه به اینکه این محصولات نیاز به تکنولوژی چندان بالایی ندارند برای کشاورزان ما مناسب است.

گندم باتوجه به اینکه غذای اصلی مردم است باید به هر قیمتی تولید شود و نیازی نیست که اراضی کم آب را به کشت هندوانه یا خیار اختصاص دهیم بلکه باید ببینیم کشت گندم برای ما مهم تر است یا هندوانه؟ شمال کشور بهترین منطقه برای تولید برنج است و اینکه سعی کنیم در حاشیه کویر هم باتوجه به کمبود شدید آب به هر قیمتی برنج تولید کنیم، منطقی نیست.

باید برای ترویج تکنولوژی های نوین در بخش آب و آموزش صحیح نحوه صرفه جویی آب به کشاورزان اقدام کنیم.

باتوجه به اینکه نمی توان کشاورزان را به زور به کشت یک محصول خاص مجبور کرد باید برای محصولات غیراستراتژیک تعرفه و مالیات بگذاریم تا اگر کسی خواست محصولی برخلاف مزیت های نسبی منطقه ای تولید کند بهایش را هم بپردازد.

در حال حاضر در کشور نهاده های کشاورزی، کود شیمیایی، سم، امکانات، ماشین آلات و... برای کشت محصولات غیراستراتژیک اختصاص می یابد. به طور مثال هنوز در جاهایی از استان اصفهان یا ایلام که با کمبود آب مواجه هستند کشت برنج رواج دارد در حالی که شالیزارهای شمال که مستعد کشت برنج هستند تبدیل به باغات کیوی، مرکبات یا ویلا می شوند.

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

جدول ۱: آمار واردات شکر از سال ۱۳۸۰ تا پایان آذرماه سال ۱۳۹۲ به تفکیک واردات دولتی و خصوصی

سال	واردات بخش خصوصی	واردات بخش دولتی	جمع واردات
۱۳۸۰	۰	۹۳۷	۹۳۷
۱۳۸۱	۰	۸۲۰	۸۲۰
۱۳۸۲	۵۶	۱۶۰	۲۱۶
۱۳۸۳	۴۲	۱۶۱	۲۰۳
۱۳۸۴	۸۰	۶۲۷	۷۰۷
۱۳۸۵	۱۴۸۵	۱۰۴۲	۲۵۲۷
۱۳۸۶	۹۶۲	۲۰۸	۱۱۷۰
۱۳۸۷	۱۱۰۱	۰	۱۱۰۱
۱۳۸۸	۸۷۷	۰	۸۷۷
۱۳۸۹	۱۸۰۵	۰	۱۸۰۵
۱۳۹۰	۱۲۳۴	۰	۱۲۳۴
۱۳۹۱	۱۱۷۵	۵۰۵	۱۶۸۰
۱۳۹۲ (آذرماه)	۶۰۹	۳۸۴	۹۹۳

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

جدول ۲: واردات شکر از سال ۸۴ تا پایان آذرماه سال ۹۲ به تفکیک شکر خام و سفید (ارقام به هزار تن)

سال	سفید	بها (دلار)	خام	بها (دلار)	جمع واردات	بها جمع واردات (دلار)
۱۳۸۴	۷۸	۲۰,۱۲۴,۰۰۰	۶۲۹	۱۷۷,۲۵۶,۰۰۰	۷۰۷	۱۹۷,۳۸۰,۰۰۰
۱۳۸۵	۶۳۷	۲۹۱,۲۷۱,۹۱۰	۱,۸۹۰	۷۲۶,۱۸۲,۵۵۹	۲,۵۲۷	۱,۰۱۷,۴۵۴,۴۶۹
۱۳۸۶	۳۴۸	۱۳۳,۳۰۹,۳۴۴	۸۲۲	۲۷۴,۴۶۱,۳۶۷	۱۱۷۰	۴۰۷,۷۷۰,۷۱۰
۱۳۸۷	۱۰۳	۳۷,۲۱۳,۳۳۲	۹۹۸	۲۸۷,۸۰۰,۰۱۳	۱۱۰۱	۳۲۵,۰۱۳,۳۴۵
۱۳۸۸	۲۷	۸,۸۱۹,۹۰۶	۸۵۰	۳۱۵,۸۲۶,۱۱۴	۸۷۷	۳۲۴,۶۴۶,۰۲۰
۱۳۸۹	۰	۰	۱۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷	۱۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷
۱۳۹۰	۶	۳,۷۹۹,۵۱۰	۱۲۲۸	۷۵۲,۱۰۵,۳۳۴	۱۲۳۴	۷۵۵,۹۰۴,۸۴۴
۱۳۹۱	۰	۰	۱۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸	۱۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸
۱۳۹۲	۰	۰	۹۹۳	۵۴۱,۵۵۱,۵۳۰	۹۹۳	۵۴۱,۵۵۱,۵۳۰
جمع	۱۱۹۹	۴۹۴,۵۳۸,۰۰۲	۱۰,۸۹۵	۴,۸۵۲,۱۱۶,۹۳۲	۱۲,۰۹۴	۵,۳۴۶,۶۵۴,۹۳۳

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

جدول ۳: واردات شکر خام بصورت ماهیانه از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۲

ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱	۱۳۸۵	۱۵۴	۹۴	۱۱۱	۲۰۵	۳۰۷	۱۹۲	۱۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۹۸	۲۴۰	۲۷۶	۲۴۸۱
	جمع هرماه + ماه های قبل	۱۵۴	۲۴۸	۳۵۹	۵۶۴	۸۷۱	۱۰۶۳	۱۲۵۰	۱۴۷۳	۱۶۶۸	۱۹۶۵	۲۲۰۵	۲۴۸۱	۲۴۸۱
۲	۱۳۸۶	۲۳۶	۲۲۸	۱۱۲	۵۴	۱۱۱	۱۳۳	۶۱	۵۵	۶۵	۲۷	۵۰	۳۸	۱۱۷۰
	جمع هرماه + ماه های قبل	۲۳۶	۴۶۴	۵۷۶	۶۳۰	۷۴۱	۸۷۴	۹۳۵	۹۹۰	۱۰۵۵	۱۰۸۲	۱۱۳۲	۱۱۷۰	۱۱۷۰
۳	۱۳۸۷	۲۸	۲۹	۸۸	۸۹	۱۴۹	۱۷۳	۲۴	۶۸	۶۵	۱۲۶	۱۶۹	۹۳	۱۱۰۱
	جمع هرماه + ماه های قبل	۲۸	۵۷	۱۴۵	۲۳۴	۳۸۳	۵۵۶	۵۸۰	۶۴۸	۷۱۳	۸۳۹	۱۰۰۸	۱۱۰۱	۱۱۰۱
۴	۱۳۸۸	۱۱۹	۱۰۸	۵۷	۶۴	۴۲	۳۳	۹۴	۴۶	۴۵	۷۴	۱۲۲	۷۳	۸۷۷
	جمع هرماه + ماه های قبل	۱۱۹	۲۲۷	۲۸۴	۳۴۸	۳۹۰	۴۲۳	۵۱۷	۵۶۳	۶۰۸	۶۸۲	۸۰۴	۸۷۷	۸۷۷
۵	۱۳۸۹	۶۹	۱۰۷	۱۳۲	۲۳۴	۳۱۲	۳۳۰	۱۶۱	۱۱۲	۸۰	۶۳	۷۳	۱۳۲	۱۸۰۵
	جمع هرماه + ماه های قبل	۶۹	۱۷۶	۳۰۸	۵۴۲	۸۵۴	۱۱۸۴	۱۳۴۵	۱۴۵۷	۱۵۳۷	۱۶۰۰	۱۶۷۳	۱۸۰۵	۱۸۰۵
۶	۱۳۹۰	۰	۲۴	۱۲	۶۸	۳۰۱	۳۸۴	۳۱	۱۸	۱۷	۱۸۱	۱۴۲	۵۶	۱۲۳۴
	جمع هرماه + ماه های قبل	۰	۲۴	۳۶	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۳۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۲۳۴
۷	۱۳۹۱	۵۰	۶۹	۱۲۱	۵۵	۱۵۴	۱۹۶	۱۹۰	۳۷	۲۲۸	۱۵۱	۳۰۷	۱۲۳	۱۶۸۱
	جمع هرماه + ماه های قبل	۵۰	۱۱۹	۲۴۰	۲۹۵	۴۴۹	۶۴۵	۸۳۵	۸۷۲	۱۱۰۰	۱۲۵۱	۱۵۵۸	۱۶۸۱	۱۶۸۱
۸	۱۳۹۲	۸۸	۱۵	۸۸	۱۱۴	۶۱	۱۵۹	۲۰۷	۱۱۵	۱۴۶	۱۱۵	۱۱۵	۱۱۵	۹۹۳
	جمع هرماه + ماه های قبل	۸۸	۱۰۳	۱۹۱	۳۰۵	۳۶۶	۵۲۵	۷۳۲	۸۴۷	۹۹۳	۹۹۳	۹۹۳	۹۹۳	۹۹۳

مرکز پژوهش‌های مجلس تحلیل کرد

به بهانه حمایت از مصرف‌کننده صنعت شکر را به مرز نابودی کشاندند

جبران‌ناپذیری به اینگونه محصولات وارد آورد. خسارت چنین اقدامی در دیگر محصولات کشاورزی نیز کم‌وبیش مشاهده می‌شود.

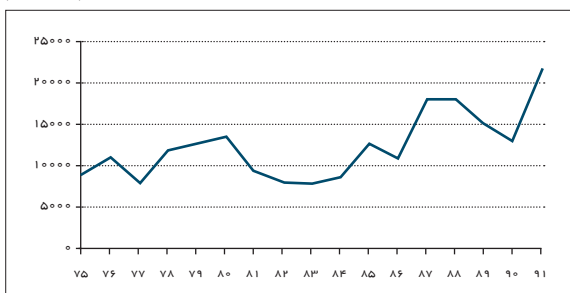
کاهش دیوار تعرفه سبب کاهش درآمد کشاورزان، کاهش نرخ مبادله و کاهش حمایت از بخش کشاورزی شده است و در برخی از محصولات کشاورزی آثار کوتاه‌مدت این سیاست در قالب کاهش شدید تولید بروز کرده است، اما آثار چنین سیاستی در میان‌مدت و بلندمدت بیشتر نمایان می‌شود و بخش کشاورزی را به بخش غیراقتصادی تبدیل خواهد کرد و سرمایه‌ها را هرچه بیشتر از بخش، خارج خواهد کرد.

کاهش تعرفه‌ها به بهانه کنترل قیمت‌ها، موجب سلب توانایی تولیدکنندگان برای تصمیم‌سازی و سرمایه‌گذاری و از دست دادن فرصت‌های شغلی شده و ساختارهای تولید را به خطر انداخته است. دنبال کردن منافع مصرف‌کنندگان و اعمال فشار برای ثبات قیمت‌ها از طریق واردات، بدون توجه به ساختار و هزینه تولید، نه تنها در بلندمدت به کارایی اقتصادی منجر نمی‌شود، بلکه موجب تخصیص منابع سنگین برای واردات و رکود و کساد تولید داخلی می‌شود. مطالعات نشان می‌دهد کشورهای که فقط درهای خود را برای واردات باز می‌کنند، لزوماً از تمامی مواهب تجارت بهره‌مند نمی‌شوند و اگر واردات باعث رشد تولید داخلی شود این رشد نمی‌تواند پایدار بماند و حتی در صورت پایداری رشد، نمی‌تواند وضعیت عمومی جامعه را بهبود بخشد. تجربه روسیه بعد از فروپاشی و واردات بی‌رویه محصولات در این کشور نشان می‌دهد که از این سیاست تنها بخشی از اقشار تازه به دوران رسیده نفع برده‌اند. یکی از سیاست‌های راهبردی در بخش کشاورزی در برنامه‌های گذشته نیل به خودکفایی در محصولات استراتژیک بوده، اما سیاست‌های تجاری سال‌های اخیر در تقابل با این راهبرد قرار گرفته است و تلاش‌های انجام شده برای تحقق این هدف را بی‌نتیجه کرده است؛ ضمن اینکه سیاست‌های مربوط به تنظیم بازار، خرید تضمینی و تجارت، عمدتاً ناهمگون و در تقابل هم دیگر قرار گرفته و موجب تحمیل هزینه‌های سنگین بر دولت شده است.

برای توجیه واردات بی‌رویه شکر که تولید داخلی قند و شکر را به سوی نابودی کامل کشاند در ابتدا توجیه می‌شد که صنایع تولید قند و شکر با تولید محصولاتی به قیمت حدود ۶۰۰ تومان ناکارآمد هستند و این ظلم به مصرف‌کنندگان است که شکر وارداتی با امکان واردات به قیمت ۴۰۰ تومان را مصرف نکنند، اما اکنون که تولید داخلی با آسیب شدید و شاید جبران‌ناپذیر روبه‌رو شده است

نمودار ۱: میزان واردات محصولات کشاورزی

(ارقام به هزار تن)

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

این سال‌ها انجام شد. همه علاقه‌مندان به مسایل اقتصاد شکر در ایران روزهای تلخ سال ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ را در حافظه تاریخی خود دارند که چگونه این صفت وارد دره مرگ شد. مرکز پژوهش‌های مجلس نیز به‌تازگی گزارش مشروحی از عدم تعادل‌های بخش کشاورزی منتشر کرده است که خواندنی و البته ناراحت‌کننده است. در بخشی از این گزارش آمده است و برای توجیه واردات بی‌رویه شکر که تولید داخلی این محصول را به سوی نابودی کشاند، در ابتدا گفته می‌شد صنایع قند و شکر با تولید هر کیلو شکر با قیمت تمام ۶۰۰ تومان ناکارآمد هستند و این ظلم به مصرف‌کنندگان است... اما شکر ارزان به دست مصرف‌کنندگان نرسید. بخش‌هایی از گزارش مشروح مرکز پژوهش‌های مجلس را می‌خوانید:

در مجموع شایسته است که توجه به مسائل فنی و مصالح بلندمدت، جایگزین نگرش‌های مصلحت‌جویانه و مقطعی شود. اگر نگرش میان‌مدت و بلندمدت و با دقت کارشناسی به تأثیر اتخاذ سیاست‌ها بر تولید و بازار محصولات زراعی و باغی وجود نداشته باشد اثر آنها در کوتاه‌مدت و میان‌مدت بر تولیدات زراعی و تولید غذای دام و طیور (مؤثر در تولیدات دامی) و در بلندمدت بر همه محصولات زراعی، باغی و دامی (کل بخش کشاورزی) آشکار خواهد شد.

واردات اغلب محصولات کشاورزی، با توجه به کمبود تولید داخلی موضوع پذیرفته‌ای است، اما حد این واردات و نرخ تعرفه کالاهای وارداتی با توجه به نیاز تولیدات داخل کشور به حمایت مرزی چگونه تعیین می‌شود. مرز حمایت از تولید داخلی و واردات کجاست؟ آیا در تعیین نرخ تعرفه به مزیت نسبی کالاهای، درجه اهمیت و حساسیت آنها توجه می‌شود؟ آیا از ابزارهای متنوع تعرفه‌ای و موانع غیر تعرفه‌ای مجاز و متناسب با ساختار تولید و بازار بهره گرفته می‌شود؟ متأسفانه تاکنون تعیین نرخ تعرفه محصولات کشاورزی و حتی دیگر کالاهای وارداتی کشور براساس مطالعه علمی انجام نشده است. اغلب در تعیین نرخ تعرفه، به موضوع حمایت از تولید داخلی کم‌توجهی می‌شود و نیاز بازار و رسیدن به قیمتی مناسب‌تر برای مصرف‌کنندگان مورد توجه قرار گیرد.

در چند سال قبل نیز در یک تصمیم عاجل و با هدف حمایت از تولید داخل، اقدام به افزایش چندبرابری ۱۱۰۰ قلم کالای صنعتی گرفته شد که تأثیر آن بر بازار، ناچیز و موجب شکل‌گیری تجارت زیرزمینی ناشی از هماهنگ شدن بازار غیررسمی و قاچاق شد و نشان داد که تأثیر افزایش تعرفه بدون مطالعه، در بازار محدود است. برخلاف کالاهای مذکور، در خصوص قریب به اتفاق کالاهای کشاورزی وارداتی، سیاست کاهش شدید نرخ تعرفه اجرا شد که به کاهش شدید سطح زیر کشت و تولید محصولات کشاورزی مانند چغندر قند، نیشکر و پنبه منجر شد و لطامت

دولت‌های نهم و دهم به‌دلایل گوناگون از جمله ناکارآمدی بالا در امور مرتبط با مسایل کلان اقتصادی و بخش‌های مختلف مثل بخش کشاورزی، شرایط دشواری را بر این مرزوبوم تحمیل کردند. برخی مدیران ناکارآمد دولت‌های نهم و دهم رفتارهای نادرست و تا اندازه‌ای کینه‌توزانه با تولید کشاورزی را در دستور کار قرار داده و راه را برای تضعیف بنیادهای تولید ملی هموار کردند. نتیجه عملکرد این گروه از مدیران حتی اگر بر اثر ناکارآمدی و اشتباه باشد به زیان منافع ملی و شهروندانی شد که قرار بود از آنها حمایت شود. درحالی که انجمن صنفی کارخانجات قند و شکر در همه سال‌های یادشده به روش‌های غیرکارشناسانه و هدف‌های ویژه این مدیران انتقاد داشتند، اما آنچه نباید اتفاق می‌افتاد در

در سال‌های ۱۳۸۴ تا بهار ۱۳۹۲ کشاورزی کشور با موضوع جایگزینی تدریجی رویکرد واردات به‌جای حمایت دولتی از تولید کشاورزی در برخی از تولیدات کشاورزی (کاهش نرخ تعرفه یکی از نشانه‌های آن است) و از سویی با رقابت شدید سایر کشورها در محصولات صادراتی کشاورزی روبه‌رو شد (مانند رقابت ایالات‌متحده آمریکا در پسته). در سال‌های اخیر سیاست اتخاذ شده توسط دولت مبنی بر تنظیم بازار با استفاده از واردات بی‌رویه محصولات کشاورزی زیرساخت‌های تولید را با مخاطرات جدی روبه‌رو کرده است و کشور را در برابر تحریم‌های بین‌المللی ضربه‌پذیرتر کرده است. بنابراین کمک به استمرار تولید محصولات کشاورزی براساس حمایت از تولید داخلی و ملحوظ کردن مزیت‌های نسبی (اصلاح سیاست‌های بازرگانی و بازاریابی و در این راستا تنظیم میزان و زمان واردات و در صورت لزوم بالا بردن تعرفه‌های گمرکی بر واردات محصولات کشاورزی) و کمک به امر تجارت این محصولات به‌نجوی که این امکان به‌وجود آید تا هر محصول با ویژگی خاص خودش و براساس نیاز کشور با قابلیت رقابت منطقی در چرخه تولید الگوی کشت را شکل دهد، ضروری است، علت اصلی واردات بی‌رویه صورت گرفته در طی برنامه چهارم توسعه، افزایش درآمدهای نفتی از یک‌سو و ضعف یکپارچگی و تعامل بین اجزای بدنه سیاست‌گذاری در عرصه تولید و واردات محصولات کشاورزی، از سوی دیگر بوده است. تفسیر غلط از برخی قوانین، هدفمند نبودن نظام تعرفه‌ای و معطوف بودن سیاست‌های اتخاذ شده در زمینه تجارت خارجی محصولات کشاورزی به تنظیم بازار داخل با شعار حمایت از مصرف‌کننده نیز در انجام این واردات نقش داشته‌اند. برآیند این عوامل، کاهش قدرت رقابت محصولات کشاورزی تولید داخل در مقابل کالاهای وارداتی، کاهش درآمد کشاورزان و ایجاد درآمد سرشار برای گروه معدودی از واردکنندگان این محصولات بوده است.

مصرف کنندگان شکر ارزان را مشاهده نمی کنند و فقط ارز کشور برای واردات صرف شده و تولید و اشتغال در داخل آسیب دیده است و البته سودهای گزافی نصیب گروه کوچک واردکنندگان شکر شده است، وارداتی که در خصوص برخی محصولات مانند برنج وارداتی، مدت زمانی، تأیید وجود آلودگی و تکذیب آن، موضوع بهداشت و سلامت محصولات غذایی وارداتی را به بحث روز مجالس و محافل تبدیل کرد و سبب شد که مردم انتظار برقراری و اعمال استانداردهایی مناسبتر را طلب کنند. اعمال استانداردهای کنونی سلامت غذاهای وارداتی همچنان محل شبهه است. راههای حصول به تنظیم بازار متعدد است و آسانترین راه حل آن از طریق گشودن بازار کشور بر روی تولیدات خارجی است.

بر اساس اطلاعات منتشر شده توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران بعد از سال ۱۳۹۰ میزان هزینه‌های که برای واردات هر تن از کالاهای اساسی وارداتی پرداخت می‌گردد افزایش قابل توجهی داشته است که بخشی از آن تحت تأثیر افزایش قیمت‌های جهانی بوده است و بخش قابل توجهی از این افزایش هزینه، به دلیل تحریم‌های بین‌المللی است که در مجموع هزینه‌های قابل توجهی را برای کشور در پی داشته است.

در سال‌های اخیر به دلیل ناهماهنگی‌های متعدد در بخش‌های پسین بخش کشاورزی مانند وزارت بازرگانی و صنایع، شاهد اختلال در فعالیت‌های مربوط به تنظیم بازار در بُعد داخلی و تعرفه‌ها و رژیم تجاری در ابعاد بین‌المللی در ارتباط با وزارت بازرگانی و فرآوری محصولات کشاورزی و صنایع غذایی در ارتباط با وزارت صنایع بودیم، به‌صورتی که رابطه مبادله بین این بخش با سایر بخش‌ها را در سال‌های اخیر، همواره به زیان بخش کشاورزی و به سود خدمات، آن هم از نوع خدمات کاذب و واسطه‌گری سوق داده بود که با تصویب قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۴ این مشکل از لحاظ قانونی برطرف شد.

امروزه بسیاری از سیاست‌های حمایتی (اغلب اشکال مختلف پارانها) به‌علت اصرار بر دخالت ندادن یا شکل نگرفتن تشکلهای قابل اجرا نیست. نهادهای عمومی غیردولتی ضمن بالا بردن قدرت چانه‌زنی کشاورزان (کشاورز خرده‌پا در مقابل دولت، صنایع و... از قدرت چانه‌زنی یا دفاع از منافع خود برخوردار نیست و نمی‌تواند طرف مذاکره باشد) می‌تواند امکان استفاده از بسیاری از ابزارهای تعرفه‌ای و تنوع‌بخشی آنها را فراهم کرده و ظرفیتی برای اعمال سیاست‌ها و پرداخت پارانها باشند.

موانع متعددی که کشورهای توسعه‌یافته برای حفظ بازار و حمایت از تولید داخلی خود یا اعمال فشارهای سیاسی، از بعد مقررات بهداشت نباتی و... بر سر راه کالاهای صادراتی کشورهای در حال توسعه گذارند (مثل موضوع افلاتوکسین در پسته تولید ایران) بیانگر آن است که اعطای امتیازات تجاری و بازار به کشورهای دیگر چقدر سخت است، اما در سال‌های اخیر و در پی استمرار بی‌رویه واردات محصولات کشاورزی، واردات انواع محصولات کشاورزی با علائم تجاری مختلف در بازار داخلی همراه با فعالیت‌های بازاریابی و تبلیغاتی، حتی در صدا و سیما، موجب گسترش سهم کالاهای وارداتی در بازار مصرف داخلی شده است و این محصولات به تدریج جایگزین محصولات داخلی در سفره خانوارها می‌شوند.

در سال ۱۳۸۰ به علت وقوع خشکسالی شدید، میزان واردات کالاهای کشاورزی کشور افزایش شدیدی یافت و به ۱۳۵۹۹ هزار تن و ارزش این واردات به ۲۶۵۰ میلیون دلار رسید که در سال بعد از آن و با کاهش آثار خشکسالی، از میزان واردات کشور کاسته شد و به ۹۵۴۸ هزار تن به ارزش ۲۳۳۹ میلیون دلار رسید. اصلاح سیاست‌ها در بخش کشاورزی و به‌ویژه یکسان‌سازی نرخ ارز و پس از آن به‌کارگیری نسبتاً مناسب سیاست تعرفه بر واردات به حفظ و حتی بهبود وضعیت تراز تجاری کشور در حوزه کشاورزی کمک کرد به طوری که در سال ۱۳۸۳ میزان واردات کالاهای کشاورزی کشور ۸۶۷۴ هزار تن و ارزش این واردات ۳۰۶۴ میلیون دلار بوده است.

از سال ۱۳۸۴ و به‌ویژه ۱۳۸۵ با تغییر سیاست‌های تجاری کشور و اتخاذ سیاست تنظیم بازار مبتنی بر واردات، واردات و وابستگی به خارج در محصولات کشاورزی شدت گرفت. در سال ۱۳۸۷ به علت وقوع مجدد خشکسالی مانند سال ۱۳۸۰، میزان واردات کالاهای کشاورزی کشور افزایش شدیدی یافت و به ۱۷۹۹۲ هزار تن و ارزش ۸۹۸۰ میلیون دلار رسید.

وضعیت کنونی بخش کشاورزی

پس از وقوع واردات بی‌رویه، در بودجه سال ۱۳۸۹ قوانین جدیدی برای واردات محصولات کشاورزی وضع شدند و علاوه بر این در ۲۴ مرداد سال ۱۳۸۹ برای ارتقای بخش کشاورزی، قانون بهره‌وری کشاورزی و منابع طبیعی توسط ریاست محترم جمهوری ابلاغ شد که ماده (۱۶) این قانون به کنترل واردات از سوی وزارت جهاد کشاورزی تأکید دارد. هرچند اجرای ماده (۱۶) با اعلام این که صدور مجوز واردات همه محصولات کشاورزی از سوی وزارت جهاد کشاورزی باید صادر شود آغاز شد، اما اکنون به صدور مجوز هشت قلم کالا از فرآورده‌های دامی محدود شده است و اخیراً برای کاهش قیمت سیب و تأمین نیاز داخلی، تعرفه سبب که در سال‌های اخیر به طور معمول از ابتدای بهمن‌ماه برای تنظیم بازار شب عید کاهش می‌یافت، سال گذشته از ابتدای دی‌ماه از ۹۰ درصد به ۴ درصد کاهش یافت.

همزمان با اجرا نشدن قانون بودجه سال ۱۳۸۹ و قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، واردات در سال ۱۳۸۹ از شدت بیشتری برخوردار شده است. به‌عنوان مثال در طول سال ۱۳۸۸ در مجموع ۸۷۷ هزار تن واردات شکر صورت گرفته بود ولی در هشت ماهه اول سال ۱۳۸۹، ۱۴۷۵ هزار تن یعنی حدود ۶۰ درصد بیشتر از کل سال ۱۳۸۸ و حدود ۲/۷ برابر کل تولید

شکر داخلی واردات انجام شده است. همین وضعیت در خصوص اغلب فرآورده‌های دامی و میوه مشاهده می‌شود.

بند «ز» ماده (۳۳) قانون برنامه چهارم توسعه بر حذف موانع غیرفنی و غیرتعرفه‌ای و تبدیل آنها به موانع تعرفه‌ای تأکید داشت، اما تفسیر دولت از این قانون به کاهش شدید تعرفه‌ها و اتخاذ سیاست‌های تعرفه‌ای بیش از مقررات سازمان تجارت جهانی منجر شد. ماده (۴۰) قانون بودجه سال ۱۳۸۸ بر تعیین تعرفه مؤثر کالاهای بخش کشاورزی معادل تعرفه خودرو تأکید داشت، اما در عمل تعرفه مؤثر کالاهای کشاورزی حدود ۸ درصد به جای ۸۶ درصد مقرر شده قانون وضع شد و اعمال قانون صرفاً برای ۲۶ قلم کالای کشاورزی که واردات آنها کمتر از ۰/۰۳ درصد از واردات کشاورزی کشور را تشکیل می‌دهد محدود شد. جزء «۱۵» قانون بودجه سال ۱۳۸۹ بر تعیین اقدامات تعرفه‌ای دولت در جهت حمایت از تولید داخلی تأکید داشت، ولی این قانون نیز تاکنون اجرا نشده است.

به نظر می‌رسد افزایش واردات در سال ۱۳۸۹ برای عملی شدن تثبیت قیمت‌ها در بازار داخلی در هنگام اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها صورت گرفته باشد و دولت به بهانه این که کالاهایی مانند قند و شکر، برنج، چای و روغن نباتی نباید افزایش قیمت داشته باشند سبب اجرایی نشدن قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی و ابلاغی از سوی ریاست‌جمهوری شد و دولت تقریباً قوانین تازه تصویب را نیز نادیده گرفته و اجازه واردات بیش از نیاز داخلی را نیز ممنوع نکرد.

تصمیمات و سیاست‌های غلط اتخاذ شده در حوزه کشاورزی تداوم یافت به‌گونه‌ای که در سال ۱۳۹۱ (سال آبی غیرمشاربه با سال ۱۳۸۰ و ۱۳۸۷) میزان واردات کالاهای کشاورزی کشور افزایش شدیدی یافت و به ۲۲۰۲۴ هزار تن و ارزش ۱۴۲۲۳ میلیون دلار رسید که بیانگر نهادینه شدن، تکیه بر واردات و وابستگی به خارج از کشور در حوزه کالاهای کشاورزی است.

حمایت ناکافی از تولیدکننده

برای محصولات کشاورزی حمایت از مصرف‌کننده در اکثر قریب به اتفاق کشورهای توسعه‌یافته منفی می‌باشد. در حالی که این موضوع در ایران معکوس بوده و در سال‌های اخیر شکاف و فاصله میان حمایت از مصرف‌کننده و حمایت از تولیدکننده به نفع مصرف‌کننده در حال افزایش است. درصد حمایت کل از بخش کشاورزی (به‌عنوان درصدی از تولید ناخالص داخلی) در برخی از کشورهای OECD به ۳/۲۹ درصد می‌رسد در حالی که این مقدار برای کشاورزی ایران حدود یک‌سیصم می‌باشد، که این عدد در مقایسه با سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی (بیش از ۱۳ درصد) در تولید ناخالص داخلی کشور، حاکی از یک حمایت بسیار ضعیف می‌باشد. بر اساس مفاد مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه بخش کشاورزی، باید ۲۵ درصد تسهیلات بانکی به بخش کشاورزی و آب تعلیق بگیرد. (مهربانیان و مؤذنی، ۱۳۸۷)

تمام این روندهای کاهش در حالی است که شعار محوری در طول سال‌های برنامه چهارم عدالت‌محوری و برابری می‌باشد. به نظر می‌رسد دولت در این امر مصمم است، اما به‌جای افزایش قدرت تولیدی کشاورزان از طریق کاهش هزینه‌های تولید، بر افزایش قدرت مصرفی کشاورزان از طریق ارائه کالاهای مصرفی و خوراکی ارزان‌قیمت مصمم است و این در بلندمدت خطر بزرگی برای بخش کشاورزی است.

جدول میزان واردات، صادرات و تراز تجاری محصولات کشاورزی

سال	واردات		صادرات		تراز تجاری	
	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)
۱۳۷۵	۹۲۱۸	۳۴۱۰	۱۲۷۸	۱۰۵۱	-۷۹۴۰	-۲۳۵۹
۱۳۷۶	۱۱۱۱۶	۲۹۸۲	۱۳۳۰	۷۲۱	-۹۷۸۶	-۲۲۶۱
۱۳۷۷	۷۹۲۳	۲۳۴۳	۱۵۳۴	۹۲۴	-۶۳۸۹	-۱۴۱۹
۱۳۷۸	۱۱۹۶۳	۲۶۰۱	۱۴۶۷	۸۷۵	-۱۰۴۹۶	-۱۷۲۶
۱۳۷۹	۱۲۷۵۷	۲۶۵۴	۱۴۱۸	۸۷۷	-۱۱۳۲۹	-۱۷۷۷
۱۳۸۰	۱۳۵۹۹	۲۶۵۰	۱۶۰۷	۱۰۲۲	-۱۱۹۹۲	-۱۶۲۸
۱۳۸۱	۹۵۴۸	۲۳۳۹	۱۴۵۶	۱۱۶۳	-۸۰۹۲	-۱۱۷۶
۱۳۸۲	۷۹۸۶	۲۶۰۲	۱۸۲۷	۱۵۸۳	-۶۱۵۹	-۱۰۱۹
۱۳۸۳	۷۹۳۹	۳۰۶۴	۱۵۶۷	۱۴۱۹	-۶۳۷۲	-۱۶۴۵
۱۳۸۴	۸۶۷۴	۳۲۰۱	۲۲۲۱	۲۲۷۷	-۶۴۵۳	-۹۲۴
۱۳۸۵	۱۲۸۲۵	۴۸۶۹	۲۷۷۷	۲۸۴۵	-۱۰۰۴۸	-۲۰۲۴
۱۳۸۶	۱۰۸۱۹	۵۳۵۸	۳۸۷۴	۳۵۱۸	-۶۹۴۵	-۱۸۴۰
۱۳۸۷	۱۷۹۹۲	۸۹۸۰	۳۳۴۲	۳۳۴۷	-۱۴۶۵۰	-۵۶۳۳
۱۳۸۸	۱۸۴۰۴	۸۵۱۸	۳۰۴۷	۴۱۸۰	-۱۵۳۵۷	-۴۳۳۸
۱۳۸۹	۱۴۹۰۴	۹۱۸۸	۴۱۰۴/۲	۵۰۸۲	-۱۰۷۷۹/۸	-۴۱۰۶
۱۳۹۰	۱۳۰۳۱	۹۹۴۷	۳۷۲۶	۵۵۶۷	-۹۳۰۵	-۴۳۸۰
۱۳۹۱	۲۲۰۲۴	۱۴۲۲۳	۴۴۶۳	۶۱۰۹	-۱۷۵۶۱	-۸۱۱۴
چهارماهه ۱۳۹۲	۱۰۴۹	۳۷۹۷	*	*	*	*

مدیر عامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی چابقی خمیر داد

سهم ۴۰ درصدی در تولید شکر کشور

شکر تولید شده است تصریح کرد: این میزان تولید در سال گذشته معادل ۳۰ درصد کل تولید شکر کشور بود.

بزرگترین تولیدکننده شکر

صادقی با بیان اینکه شرکت توسعه نیشکر، بزرگترین تولیدکننده شکر در سطح کشور است عنوان کرد: میزان تولید شکر در کل کشور یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن است در حالی که نیاز کشور به شکر در حدود دو میلیون و ۱۰۰ هزار تن است.

وی در این خصوص اضافه کرد: باتوجه به تفاوت میان تولید و نیاز به شکر، به واردات حدود ۸۰۰ هزار تن از این محصول نیاز داریم. مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با بیان اینکه راندمان تن در هکتار در سال گذشته ۶۵ تن در هکتار بود. وی افزود: در برداشت‌های امسال این راندمان به حدود ۷۵ تن رسیده است اما این میزان ایده‌آل نیست و باید راندمان تن در هکتار به ۱۰۰ تن برسد.

ظرفیت تولید ۷۰۰ هزار تن شکر

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی اظهار کرد: شرکت توسعه نیشکر با مقداری مساعدت دولت ظرفیت تولید

نسیم صادقی در نشست خبری سه‌شنبه ۱۷ دی‌ماه، اظهار کرد: در حال حاضر حدود ۳۸ درصد محصول برداشت شده است و پیش‌بینی می‌شود تا پایان برداشت محصول، امسال بالای ۴۰ درصد از تولید شکر کشور را به‌خود اختصاص دهیم.

به گزارش کشاورز نیوز نسیم صادقی مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در این نشست خبری اظهار داشت: در مجموع ۲۵ درصد نیاز کشور به شکر توسط شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی انجام می‌گیرد که معادل ۴۰ درصد شکر تولیدی کشور است.

نسیم صادقی اظهار کرد: شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در حال حاضر شش کارخانه فعال با ظرفیت اسمی ۱۰۰ هزار تن شکر دارد. وی ادامه داد: این کارخانه‌ها شامل کارخانه شکر امام خمینی (ره)، امیر کبیر، میرزا کوچک‌خان، دعبل‌خزاعی، سلمان‌فارسی و حکیم فارابی است. که از مجموع این ۷ طرح پیش‌بینی می‌شود ۵ طرح پیش‌بینی می‌شود امسال ۵۰۰ هزار تن شکر سفید تولید شود که با این میزان، بالای ۴۰ درصد تولید شکر کشور را به‌خود اختصاص می‌دهیم.

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با بیان اینکه در مجموعه شرکت‌های توسعه نیشکر سال گذشته ۳۸۰ هزار تن

برنامه دولت برای کشاورزی از نگاه ارقام بودجه ۱۳۹۳

بودجه‌های سالانه در هر جامعه‌ای نشان می‌دهند دولت‌ها برای یک سال پیش‌رو چه برنامه‌هایی دارند و برای اقتصاد و کسب‌وکار مردم چه نقشه‌ای کشیده‌اند. هر میزان خرج برای یک فعالیت در بودجه سالانه آدرس می‌دهد که دولت برای آن بخش نسبت به سایر بخش‌ها چه میزان اهمیت قائل شده است.

دولت آقای حسن روحانی که نخستین بودجه خود را برای سال ۱۳۹۳ تهیه می‌کند، نگاهش به کشاورزی چگونه است. ارقام لایحه بودجه ۱۳۹۳ این نگاه دولت را بازتاب داده است.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی فصل کشاورزی و منابع طبیعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ در قالب ۲۲ برنامه و ۸۷ طرح با اعتبار ۲۴۵/۷،۵۱۴ میلیارد ریال پیش‌بینی شده که نسبت به اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی فصل کشاورزی و منابع طبیعی قانون بودجه سال ۱۳۹۲ (۶/۱۲،۴۱۳ میلیارد ریال) برابر ۴/۳۹- درصد کاهش را نشان می‌دهد.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی وزارت جهاد کشاورزی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ در قالب ۷ فصل، ۳۱ برنامه و ۱۱۸ طرح با اعتبار ۷۸۷/۱۱،۴۶۰ میلیارد ریال پیش‌بینی شده که نسبت به اعتبار مشابه قانون بودجه سال ۱۳۹۲ (۶۸۴/۱۹،۱۲۳ میلیارد ریال) کاهشی معادل ۴۰- درصد را نشان می‌دهد.

اعتبارات هزینه‌های کل کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ برابر ۱/۴۳۰،۱۱۷ میلیارد ریال است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۲ (۱/۲۸۰،۹۱۸ میلیارد ریال) برابر با ۶/۱۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد. اعتبارات هزینه‌ای وزارت جهاد کشاورزی و دستگاه‌های تابعه نیز در لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ بجز ردیف‌های متفرقه با اعتبار ۶/۴۸۸ میلیارد ریال پیش‌بینی شده که نسبت به اعتبار مشابه قانون بودجه سال ۱۳۹۲ (۵،۷۲۹ میلیارد ریال) افزایشی معادل ۲/۱۳ درصد را نشان می‌دهد در مجموع اعتبارات پیش‌بینی شده برای بخش کشاورزی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ تأمین‌کننده مهم‌ترین اهداف برنامه پنجم توسعه و قانون افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی نیست.

بررسی‌های انجام شده نشان‌دهنده این امر است که بخشی از ردیف‌های بودجه بخش کشاورزی در این لایحه نافی قانون برنامه پنجم توسعه است. همچنین به اهداف کمی و برخی از تکالیف معین شده در قانون برنامه پنجم توسعه و همچنین قانون افزایش بهره‌وری و قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی، کم توجهی شده است.

این گزارش در ادامه می‌افزاید: لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ نیز مانند سال‌های گذشته، بودجه عملیاتی نیست و صرفاً مبنای یک برنامه‌ریزی عملیاتی را در نظر داشته است و بیشتر واجد نگاه بودجه‌ریزی است. البته ماده (۲۱۹) قانون برنامه پنجم توسعه، دولت را موظف کرده است که با استقرار نظام بودجه‌ریزی عملیاتی تا پایان سال دوم برنامه به‌تدریج زمینه‌های لازم را برای تهیه بودجه به روش عملیاتی در تمامی دستگاه‌های اجرایی فراهم آورد به‌نحوی که در لایحه بودجه سال سوم برنامه به روش مذکور تهیه، تدوین و تقدیم مجلس شورای اسلامی شود.

اعتبار مورد نیاز برای ساماندهی مالکیت اراضی کشاورزی و عرصه‌های منابع طبیعی تا پایان برنامه پنجم توسعه، که اجرای حدنگاری اراضی ملی و دولتی از ضروریات آن است با نگاه بودجه‌ای لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ امکانپذیر نیست.

در ردیف ۵۲۰۰۰۰ (اعتبارات یارانه ای) ۷،۸۳۰ میلیارد ریال برای پرداخت یارانه نهاده‌ها و عوامل تولید کشاورزی اعتباری مقرر شده که باتوجه به قیمت کود و دیگر نهاده‌ها این مقدار به مفهوم تداوم روند کاهش اعطای این نوع یارانه‌ها به بخش کشاورزی است.

در صفحه ۷

کشاورزی ایران در سال ۲۰۱۴

مقاوم‌تر، دسترسی بیشتر به ورودی‌های نهاده‌های مرتبط و بر خورنداری مناطق بیشتری از سیستم‌های جدید آبیاری، محصول گندم کشور ارتقا یابد.

تولید مرغ تا سال ۱۲۰۱۷ با ۱۱/۸ درصد رشد به ۹۰۰ هزار تن در سال خواهد رسید. رشد در این بخش ناشی از تقاضای داخلی و افزایش سرمایه‌گذاری خواهد بود.

ارزش کل بازار محصولات کشاورزی ایران در سال ۲۰۱۴ به ۱۱،۰۵ میلیارد دلار خواهد رسید که در مقایسه با سال ۲۰۱۳، ۲/۴ درصد کاهش خواهد داشت. میزان رشد متوسط سالانه این بخش در فاصله سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷، ۰/۷ درصد پیش‌بینی شده است.

روحانی، میانه روتر از سلف خود، محمود احمدی‌نژاد به‌نظر می‌رسد و موضعی مصالحه‌جویانه‌تر در برابر غرب اتخاذ کرده است انتظار می‌رود تحریم‌ها همچنان علیه ایران پابرجا باقی بماند. ما معتقدیم در طولانی مدت، سرمایه‌گذاری ادامه دار دولت برای بهبود زیرساخت‌هایی نظیر بهبود سیستم‌های آبیاری می‌تواند منجر به بهبود کیفیت محصولات کشاورزی به‌خصوص غلات شود.

براساس پیش‌بینی بیزینس مانتور تولید گندم ایران تا سال ۲۰۱۷ با ۱۱/۲ درصد رشد به ۱۵ میلیون تن در سال خواهد رسید. پیش‌بینی می‌شود به‌دلیل مدرنیزه کردن تکنولوژی مورد استفاده در کشت شامل استفاده از انواع غلات

بیزینس مانتور پیش‌بینی کرد ارزش کل بازار محصولات کشاورزی ایران در سال ۲۰۱۴ با کاهش ۲/۴ درصدی نسبت به سال ۲۰۱۳ به ۱۱،۰۵ میلیارد دلار برسد.

به گزارش بیزینس مانتور در گزارش خود نوشت: تحریم‌های اقتصادی اعمال شده علیه تهران، تأثیری منفی بر توانایی ایران در واردات کالا داشته است و منجر به کاهش جدی مصرف گوشت در کشور شده است. اما استفاده از معاملات پایاپای به‌جای معاملات تجاری عادی می‌تواند روشی عملی، هر چند موقت برای دور زدن تحریم‌ها و تأمین تقاضا باشد.

این گزارش افزود: هرچند رییس‌جمهوری جدید ایران، حسن

برنامه دولت برای کشاورزی از نگاه ارقام بودجه ۱۳۹۳

از صفحه ۶

همین وضعیت در خصوص سایر موارد اعطای یارانه مانند یارانه پرداخت ضرر و زیان و یارانه سود خریدهای تضمینی محصولات کشاورزی نیز مصداق دارد.

کاهش سهم بری بخش کشاورزی از محل اعتبارات استانی موضوعی است که در سالهای اخیر مکرر مشاهده می شود با تغییرات مدیریتی استانداران، معمولاً اعتبارات بخش کشاورزی با فراز و فرودهایی روبه رو می شود و حتی گاه با افزایش سهم اعتبارات استانی، سهم بخش کشاورزی در تخصیص های اعتبارات استانی کاهش یافته و میزان سهم بری بخش کشاورزی از محل اعتبارات استانی با سیر نزولی روبه رو شده است که با عنایت به اهمیت آن آثار سویی را برای کشور به بار خواهد آورد. لذا برای جلوگیری از کاهش اعتبارات استانی بخش، و اعمال سلیقه از سوی استانداران محترم برخی از استانها ضرورت دارد که در بندی از این لایحه بر رعایت سهم اعتبارات فصل کشاورزی و منابع طبیعی در استانها برای سال ۱۳۹۳ تأکید شود.

با عنایت به موضوع مطرح شده در برنامه ابلاغی مقام معظم رهبری به دولت مبنی بر «ساماندهی نظام بهره برداری و نظام اجرایی» و با استناد به مواد (۱۴۳)، (۱۴۴) و (۱۴۵) قانون برنامه پنجم توسعه مبنی بر لزوم توجه به بخش کشاورزی و حفظ و ارتقای سطح تولید، ارتقای شاخص بهره وری از منابع آب و زمین، حفظ پایداری تولید و توسعه صادرات محصولات کشاورزی خصوصاً با عنایت ویژه به ماده (۱۴۶) قانون یاد شده مبنی بر لزوم حمایت های مالی و حقوقی دولت از تشکیل تشکلهای حقوقی با اولویت تعاونی های تولیدی کشاورزی در جهت اعمال مدیریت واحد و... توجه به امر توسعه دشت خوزستان امری ضروری است.

افزایش سرمایه صندوق های حمایت از توسعه بخش کشاورزی و همچنین پرداخت دیون صندوق بیمه محصولات کشاورزی و دیگر موارد مؤثر بر افزایش توان وام دهی بانک کشاورزی می تواند این سازمان های توسعه ای بخش کشاورزی را در ارائه خدمات به بخش کشاورزی توانمند سازد.

اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای ملی فصل بازرگانی و تعاون بخش کشاورزی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ همچنان در فصل بازرگانی قرار دارد. با عنایت به اینکه در عمل برنامه تنظیم بازار داخلی به تنظیم بازار کالاهای اساسی کشاورزی در بازار کشور محدود شده است و طبق قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی تنظیم بازار محصولات کشاورزی به وزارت جهاد کشاورزی واگذار شده است. تنظیم بازار محصولات کشاورزی این برنامه باید به فصل کشاورزی و منابع طبیعی منتقل شود.

بخشی از بار مالی اجرای ماده (۳۳) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، مبنی بر اجرای سیاست قیمت تضمینی به جای خرید تضمینی محصولات کشاورزی که طبق ماده (۱۸) دستورالعمل اجرایی این قانون مبنی بر پیش بینی حداقل ۲۰ درصد اعتبار مورد نیاز آن در بودجه سنواتی بوده است، در لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ گامی مثبت در اجرای قوانین معطل بخش کشاورزی محسوب می شود.

در سال گذشته حدود ۲۸ میلیون لیتر بود. مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با اشاره به اینکه امسال تولید ۳۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن الکل را در برنامه داریم افزود: کارخانه تولید الکل در شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی از بزرگترین تولیدکنندگان الکل در کشور است و وی اظهار کرد: کارخانه خمیر مایه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی از بزرگترین کارخانه های تولید خمیر مایه نان در کشور است که با جایگزینی به جای جوش شیرین نقش مهمی در بهبود کیفیت نان دارد. صادقی میزان تولید خمیر مایه در سال گذشته را ۶ هزار تن بیان کرد و گفت: سال گذشته از ۵۰ درصد ظرفیت جهت تولید این محصول استفاده کردیم و امسال با به کارگیری ۸۰ درصد ظرفیت این کارخانه به تولید هشت هزار تن خمیر مایه خواهیم رسید.

تولید ۵۲ هزار متر مکعب MDF در سال گذشته

وی با بیان اینکه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی با استفاده از فرآورده های جانبی نیشکر اقدام به تولید خوراک دام کرده است عنوان کرد: کارخانه خوراک دام شعبیه واقع در کشت و صنعت امام خمینی از سال ۸۳ کار خود را آغاز کرده است، مدیرعامل کشت و صنعت اضافه کرد: کارخانه خوراک دام در سال گذشته ۲۷ هزار و ۸۰۰ تن تولید داشته است و امسال تولید ۵۰ هزار تن را در برنامه داریم. صادقی کارخانه تولید MDF را یکی دیگر از صنایع جانبی شرکت توسعه نیشکر بیان کرد و گفت: این کارخانه سال گذشته با وجود مشکلات فراوان، ۵۲ هزار متر مکعب MDF تولید کرد و امسال تولید ۱۰۰ متر مکعب تولید را در برنامه داریم. مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی ادامه داد: در مدت یک سال یک کارخانه روکش MDF را ایجاد کردیم که با احداث آن زنجیره تولید ما کامل شد.

تولید کاغذ

وی با بیان اینکه تولید کاغذ به سرمایه گذاری سنگینی نیاز دارد تصریح کرد: برای تولید کاغذ به یک هزار میلیارد تومان سرمایه نیاز است. مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی ادامه داد: در حال حاضر برای تولید کاغذ در مرحله آخر مذاکرات با یک شرکت چینی هستیم و این طرح با سرمایه گذاری ستاد فرمان امام خمینی (ره) و شرکت توسعه نیشکر انجام می شود.

رونمایی از محصولی جدید/ تولید شکرهای طعم دار

وی به تولید شکرهای طعم دار، قهوه ای و دارویی اشاره کرد و گفت: واحد تولید شکر با طعم وانیل، دارچین، لیمو امانی، زنجبیل و هل در مؤسسه تحقیقات شرکت فعال شده و به تولید رسیده و در انتظار دریافت مجوز از وزارت بهداشت است. وی همچنین از مشارکت هندی ها برای تولید شکر قهوه ای در واحد میرزا کوچک خان این شرکت به ظرفیت هفت هزار تن در سال خبر داد و افزود: پس از مذاکره با طرف هندی قراردادی منعقد شد و تا مهر آینده این محصول تولید خواهد شد. صادقی با اشاره به تولید شکر دارویی در واحد فارابی از واحدهای تابع شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی افزود: سالانه به ۱۵ هزار تن از این محصول در کشور برای تولید دارو نیاز است که تا مهر سال آینده این کار در واحد مزبور عملی خواهد شد.

عضو کمیسیون کشاورزی:

امنیت غذایی با امنیت ملی در ارتباط است

این عضو کمیسیون کشاورزی با اشاره به راه های تأمین اعتبارات بخش کشاورزی گفت: اوراق مشارکت یکی از راه های تأمین مالی است. سهام شرکت های دولتی نیز می تواند مشکلاتی که هم اکنون پیش روی کشاورزان است را تا حدودی برطرف کند. او ادامه داد: از آنجایی که امنیت غذایی با امنیت ملی در ارتباط است باید موانع بخش کشاورزی را که عمدتاً موانع مالی و نقدینگی است را برطرف کنیم. نماینده مردم شوشتر تأکید کرد: گاهی شاهد واردات نهاده ها و محصولات دامی هستیم این در حالی است که شرایط تأمین این نهاده ها در کشور وجود دارد و امکانات و نیروهای متخصص نیز وجود دارد که از این طریق می توان از خروج ارز از کشور جلوگیری کرد.

مهمی است که می توان از آن استفاده کرد. البته با توجه به محدودیت های بودجه ای می توان از محل صندوق توسعه ملی زمینه ای فراهم کرد تا بتوانیم شرایط بهتری را از این طریق تأمین کنیم. نماینده مردم شوشتر خاطر نشان کرد: البته صندوق توسعه ملی اعتبارات خود را به صورت ارزی اختصاص می دهد اما کشاورزان به تسهیلات به صورت ریالی احتیاج دارند که مانعی در این زمینه است. پس باید زمینه ای فراهم شود که صندوق توسعه ملی تسهیلات ریالی هم در اختیار کشاورزان قرار دهد. سادات ابراهیمی افزود: کمیسیون کشاورزی مجلس مصوباتی در این زمینه داشته که امیدواریم در کمیسیون تلفیق دیده شود.

یک عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه امنیت غذایی با امنیت ملی در ارتباط است گفت: از این جهت باید موانع بخش کشاورزی که عمدتاً منابع مالی و نقدینگی است را برطرف کنیم. محمدرسادات ابراهیمی خاطر نشان کرد: بخش کشاورزی به عنوان یکی از ارکان مهم تولید کشور می تواند نقش مؤثری در افزایش رشد اقتصادی کشور داشته باشد. یعنی اگر واقعا به دنبال ارتقاء شاخص های اقتصادی باشیم باید روی این بخش سرمایه گذاری ویژه کنیم. او ادامه داد: پس از مدیریت، تأمین منابع مالی در ابعاد مختلف نیازمند همکاری دولت و مجلس است. بودجه نیز یکی از مسائل

۷۰۰ هزار تن شکر را در سال دارد که در یک دوره سه ساله می توانیم به آن دست یابیم. وی بزرگترین تولیدکننده نیشکر در جهان را برزیل مثال زد و گفت: این کشور هفت میلیون هکتار زیرکشت نیشکر دارد در حالی که کل زمین های ما با احتساب شرکت های هفت تپه و کارون به ۱۱۰ هزار هکتار می رسد.

شوری آب

صادقی مهم ترین عوامل تأثیرگذار در کاهش تولید را اینگونه بیان کرد: مهم ترین عامل تأثیرگذار در کاهش تولید شکر شوری آب است که در تلاش هستیم با به کارگیری مکانیزم هایی میزان شوری آب را کاهش دهیم. وی خاطر نشان کرد: میزان شوری آب در شرکت هفت تپه یک هزار میکروموس است در حالی که آب مورد استفاده در جنوب اهواز ۲۵۰۰ تا ۳ هزار میکروموس است. وی با بیان این نکته که این شوری به دلیل وجود سد گنوند است میزان شوری در آب آبیاری کشت و صنعت های هفت تپه و کارون را ۱۰۰۰ میکروموس اعلام کرد. در حالی که در جنوب اهواز یعنی محل کشت و صنعت های دبل، میرزا میزان شوری به ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ میکروموس می رسد.

افزایش ۱۴ هزار هکتاری سطح زیرکشت نیشکر در خوزستان

ایشان ظرفیت کشت فعلی واحدهای هفتگانه تابع این شرکت ۸۴ هزار هکتار عنوان کرد و افزود: بخشی از زمین های در نظر گرفته شده برای توسعه سطح کشت متعلق به شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی است و مقداری هم متعلق به کشاورزان است که در حال گفت و گو برای خریداری آنها با قیمت مناسب هستیم. صادقی اعتبار مورد نیاز برای تهیه ۱۴ هزار هکتار زمین جدید را دو هزار میلیارد ریال عنوان کرد و افزود: با بهره برداری و زیرکشت بردن این زمین ها فرصت های شغلی برای دو هزار نفر فراهم خواهد شد. وی گفت: در نهایت در هر یک از واحدهای هفتگانه تابع شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی ۱۲ هزار هکتار زمین زیرکشت و آیش می رود و امکان کشت محصولاتی مانند گندم، جو و کلزا به شکل آیش فراهم می شود.

اشتغال ۱۸ هزار نفر در صنایع نیشکر

صادقی با اشاره به این امر که حدود ۱۸ هزار نفر در مجموعه توسعه نیشکر در حال اشتغال هستند، گفت: با اجرا طرح افزایش ۱۴ هزار هکتاری سطح زیرکشت نیشکر در خوزستان ۲۰۰۰ به ظرفیت اشتغال افزوده می شود. در حال حاضر با کشت محصولاتی مانند گندم در اراضی آیش، شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی علاوه بر اینکه بزرگترین تولیدکننده شکر در خوزستان و کشور است، از حیث تولید گندم هم می تواند به عنوان بزرگترین تولیدکننده استان قلمداد شود. راندمان تن در هکتار اراضی نیشکر برزیل ۷۲ تن است در حالی که این رقم در شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی ۷۵ تن است بنابراین ما بالاتر از استانداردهای جهانی تولید می کنیم البته در طرح نوشته شده انتظار ۱۰۰ تن در هکتار را داریم.

تأمین ۲۵ درصد الکل کل کشور

وی به تولید الکل در این شرکت اشاره کرد و ادامه داد: کارخانه الکل از ماده اولیه ملاس برای تولید الکل استفاده می کند و این تولید

آیین‌نامه قانون تمرکز تصویب شد

گام‌های اجرایی برای ساماندهی تولید و تجارت محصولات کشاورزی

کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های جهادکشاورزی، صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی، مسئولیت هماهنگی و اجرای این تبصره را به‌عهده خواهند داشت.

ماده ۴: وزارت جهادکشاورزی موظف است نسبت به برنامه‌ریزی، حمایت، پشتیبانی و تقویت سامانه‌های اطلاعات غیردولتی مرتبط با تولید، فرآوری و تجارت محصولات کشاورزی حسب ضوابط و مقررات اقدام نموده و به‌منظور اطلاع‌رسانی، ساماندهی و ایجاد فرصت‌های برابر و دسترسی مناسب به اطلاعات، تریبی اتخاذ نماید تا اطلاعات مورد نیاز از طریق درگاه (پورتال) مناسب مدیریت منتشر شود.

ماده ۵: پیشنهاد تعرفه‌ها و شرایط واردات و صادرات محصولات و کالاهای موضوع قانون تمرکز به کمیسیون ساده یک قانون مقررات واردات و صادرات و همچنین تأیید و ارائه مصوبات کمیسیون مذکور به هیأت وزیران به‌عهده وزیر و وزارت جهادکشاورزی است.

ماده ۶: به‌منظور انجام وظایف مصرح در قانون تمرکز، وزارت جهادکشاورزی موظف است با استفاده از ظرفیت‌های موجود و انتقال یافته از وزارت صنعت، معدن و تجارت، امور مربوط به تجارت و صنایع تبدیلی و تکمیلی را در قالب ساختارها و تشکیلات مناسب با رعایت قوانین و مقررات مربوطه و با هماهنگی معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس‌جمهور ساماندهی نماید.

تبصره: معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس‌جمهور مجاز است پس از بررسی پیشنهاد وزارت جهادکشاورزی در مورد اصلاح ساختار مربوط به وظایف انتقال یافته به موجب قانون تمرکز، براساس تبصره ۳ ماده ۵۷ قانون برنامه پنجم، نسبت به منظور نمودن معاونت جدید در ساختار وزارت مذکور خارج از سقف معاونت‌های پیش‌بینی شده در قانون مدیریت خدمات کشوری اقدام نماید.

ماده ۷: وزارت جهادکشاورزی موظف است در اجرای ماده ۳ قانون تمرکز به‌منظور تحقق افزایش سالانه ده درصدی تولید محصولات مصرح در بند الف ماده ۱ قانون مذکور، برنامه آن وزارت را به همراه الزامات و اعتبارات مورد نیاز به هیأت وزیران ارائه نماید. همچنین برنامه‌ریزی و اقدام لازم را جهت تشویق ورود سرمایه‌های بخش غیردولتی و بهره‌برداری از صندوق توسعه ملی و صندوق‌های حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی در مورد طرح‌های بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیلی به عمل آورد. معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور موظف است اعتبارات برنامه مذکور را، در لایحه بودجه سنواری منظور نماید تا در قالب وجوه اداره شده جهت تأمین تسهیلات بانکی یا نقدینگی در اختیار سرمایه‌گذاران قرار گیرد.

ماده ۸: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور موظف است اعتبارات مورد نیاز اجرای تکالیف مندرج در قانون تمرکز و این آیین‌نامه را در بودجه‌های سنواری منظور نماید.

تبصره ۱: کلیه منابع و ردیف‌های اعتباری و متفرقه مربوط به این آیین‌نامه از وزارت صنعت، معدن و تجارت به وزارت جهادکشاورزی منتقل و موافقت‌نامه‌های مرتبط مطابق با این آیین‌نامه اصلاح می‌گردد.

تبصره ۲: اعتبارات مذکور صددرصد تخصیص یافته تلقی می‌گردد.

در صورتی که مسئولان فعلی وزارت جهادکشاورزی از این آیین‌نامه استفاده کارآمد کنند و از تجربه و تخصص بخش خصوصی و نهادهای صنفی استفاده شود می‌توان امیدوار بود که کارها سامان یابد و واردات بر تولید غلبه نیابد.

۳. مطالعه، بررسی و انجام اقدامات لازم به‌منظور نظارت بر قیمت کالاها و محصولات

۴. سیاستگذاری امور واردات و صادرات کالاها و محصولات

۵. انتخاب ابزار تعرفه‌ای، مقدار تعرفه، تعیین سهمیه مقداری و زمان ورود برای کالاها و محصولات

۶. سیاستگذاری و اقدام لازم جهت توسعه صادرات کالاها کشاورزی دارای مزیت نسبی

۷. صدور مجوزهای تأسیس و بهره‌برداری واحدهای تولیدی صنایع تبدیلی و تکمیلی موضوع قانون تمرکز و نیز حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در آنها

۸. نظارت بر تولید، تجارت و توزیع محصولات و کالاها با استفاده از ظرفیت قانون نظام صنفی کشاورزی

۹. برنامه‌ریزی و اقدام در جهت بهبود زنجیره‌های تأمین، ذخیره‌سازی و توزیع کالاها و محصولات

۱۰. ساماندهی، حمایت و نظارت بر توسعه و فعالیت انجمن‌ها و تشکل‌های صنعتی صنایع تبدیلی و تکمیلی.

ماده ۲: به‌منظور حمایت از تولید و ساماندهی تجارت، قیمت‌گذاری و اعمال نظارت، تنظیم بازار داخلی محصولات و کالاهای کشاورزی موضوع قانون تمرکز، وزارت جهادکشاورزی موظف است برنامه‌ریزی و اقدامات لازم را با اولویت استفاده از ظرفیت و توان بخش غیردولتی، به‌ویژه سازمان نظام صنفی کشاورزی به‌عمل آورد.

ماده ۳: وزارت جهادکشاورزی موظف است با برنامه‌ریزی بلندمدت، سالانه و مقطعی (حسب مقتضیات زمانی) با ایجاد و تقویت شبکه‌های تأمین، فرآوری، ذخیره‌سازی، توزیع و بازاریابی نهاده‌ها و محصولات، شرایط و زمینه‌های لازم را برای ورود کارآمد بخش غیردولتی در جهت تنظیم بازار فراهم آورد. تبصره ۱: به‌منظور ترغیب بخش غیردولتی در اقدام موضوع این ماده، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور، وزارت جهادکشاورزی و استانداری‌ها و کلیه دستگاه‌های مرتبط موظفند نسبت به اعطای تسهیلات بانکی اعم از یارانه‌ای و غیریارانه‌ای و وجوه اداره شده و همچنین تأمین و تکمیل زیرساخت‌ها و لوایح خدمات لازم اقدام نمایند.

تبصره ۲: شرکت‌های منطقه‌ای چهارده‌گانه زیرمجموعه شرکت بازرگانی دولتی ایران یا کلیه امکانات، دارایی‌ها، اعتبارات و تعهدات به وزارت جهادکشاورزی واگذار می‌شود تا در قالب یکی از شرکت‌های وزارت مذکور به تشخیص وزیر جهادکشاورزی ساماندهی شود. همچنین کلیه فضاها (عرضه و اعیانی)، تأسیسات و تجهیزات ذخیره‌سازی و نگهداری محصولات موضوع ماده یک قانون تمرکز متعلق به شرکت بازرگانی دولتی ایران با توافق وزرای جهادکشاورزی و صنعت، معدن و تجارت به وزارت جهادکشاورزی منتقل می‌شود.

مدیران ارشد اجرایی بخش کشاورزی ایران در دولت‌های نهم و دهم در برابر تصمیم‌های کلان دولت موضوع گیری نمی‌کردند و هرچه دولت می‌خواست انجام می‌شد. در آن سال‌ها دولت می‌خواست اختیارات واردات و تعرفه‌ها را در وزارت صنعت، معدن و تجارت (وزارت بازرگانی قبلی) متمرکز کند و این کار برخلاف قانون‌های موجود انجام شد. وزارت جهادکشاورزی در دولت‌های قبلی توانایی و اراده کمی برای دفاع از تولید داخلی را نشان می‌داد و اصولاً تابعی محض از سیاست‌های کلان بود. این موضوع با انتقاد فعالان صنعتی و مجلس مواجه شد، اما این در دولت یازدهم بود که قانون انتزاع فعالیت‌ها به جریان افتاد.

جدیدترین آیین‌نامه اجرایی قانون انتزاع (تمرکز وظایف کشاورزی در وزارت جهاد) با توافق وزرای جهاد و صنعت در ۸ ماده ارائه شد که براساس آن، شرکت بازرگانی دولتی هم به وزارت جهادکشاورزی می‌آید.

وزرای جهادکشاورزی و صنعت مهمان مجلس‌ها بودند که درباره دلیل تأخیر اجرای ۸ ماهه قانون انتزاع (تمرکز وظایف کشاورزی در وزارت جهاد) توضیح دهند، نتیجه این حضور تنظیم دو صورتجلسه مبنی بر برگشت شرکت پشتیبانی امور دام به وزارت جهاد تا ۹ دیماه و نیز واگذاری مدیریت سیاست‌های واردات و صادرات محصولات اساسی تا آخر بهمن بود. آیین‌نامه پیشنهادی در حقیقت توافقی است که بین دو وزیر شده است. این آیین‌نامه پیشنهادی در هفته‌های آینده تصویب می‌شود. براساس این آیین‌نامه پیشنهادی شرکت بازرگانی دولتی با اموال بسیار و زمین‌های فراوان (انبار، سردخانه، سیلو) واگذار شده و همچنین بسیاری از اختیارات سازمان حمایت نیز منتقل شده است. همچنین آیین‌نامه اجرایی این قانون نیز با توافق دو وزیر ارائه شد که در زیر می‌آید:

هیأت وزیران بنا به پیشنهاد وزارتخانه‌های جهادکشاورزی و صنعت، معدن و تجارت و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس‌جمهور و به استناد ماده ۵ قانون تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهادکشاورزی، مصوب ۱۳۹۱/۱۱/۲۴ مجلس شورای اسلامی که از این پس در این آیین‌نامه «قانون تمرکز» نامیده می‌شود. آیین‌نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح ذیل تصویب کرد:

ماده ۱: در اجرای بندهای الف و ب این قانون و ماده ۱۶ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، وزارت جهادکشاورزی در مورد محصولات و کالاهای زراعی، باغی، گیاهان دارویی، دام و طیور و آبزیان و صنایع تبدیلی و تکمیلی بلافاصل موضوع «قانون تمرکز» عهده‌دار وظایف زیر خواهد بود:

۱. تدوین راهبردها، سیاست‌ها، دستورالعمل‌ها و ضوابط مربوط به تجارت محصولات و کالاها و همچنین صنایع تبدیلی و تکمیلی بلافاصل. ۲. برنامه‌ریزی و انجام اقدامات لازم به‌منظور تنظیم بازار داخلی

از سوی فائو اعلام شد

قیمت مواد غذایی در جهان برای سومین سال متوالی همچنان بالاست

فائو اعلام کرد: شاخص قیمت مواد غذایی در جهان به‌طور میانگین به ۲۰۹٫۹ واحد رسید که نسبت به سال ۲۰۱۲ میزان ۱/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد، با این حال این سومین سال ثبت شده برای گرانی مواد غذایی است.

به گزارش فائو (سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد)، شاخص قیمت مواد غذایی به‌واسطه افزایش شدید قیمت فرآورده‌های لبنی و گرانی گوشت و متعادل شدن تر از این گرانی‌ها با کاهش شدید قیمت شکر و همچنین قیمت‌های ارزان تر غلات و روغن در ماه دسامبر ۲۰۱۳ نسبت به ماه پیش از آن تقریباً بدون تغییر بوده و به ۲۰۶٫۷ واحد رسیده است.

در سال ۲۰۱۳ در مجموع، شاخص قیمت مواد غذایی به‌طور میانگین به‌رقم ۲۰۹٫۹ رسیده که نسبت به سال ۲۰۱۲ به میزان ۱/۶ درصد کاهش یافته است.

از سوی دیگر این شاخص نسبت به نقطه اوج خود در سال ۲۰۱۱ به‌رقم ۲۳۰٫۱ نیز به شکل مطلوبی پایین آمده است ولی هنوز هم براساس معیار سالانه، سومین سال گرانی ثبت شده برای مواد غذایی را از آن خود کرده است.

تأمین گسترده باعث کاهش قیمت جهانی غلات (به‌استثناء برنج)، روغن و شکر شده است. با این وجود قیمت فرآورده‌های لبنی در سال ۲۰۱۳ به نقطه اوج خود رسید و گرانی گوشت نیز رکورد جدیدی از خود برجا گذاشت. در گزارش این سازمان آمده است در سال ۲۰۱۳:

شاخص قیمت غلات و حبوبات به‌طور متوسط به ۲۱۹٫۲ واحد رسیده که ۱۷ واحد معادل ۷/۲ درصد نسبت به سال ۲۰۱۲ پایین تر است.

از قیمت شکر هم ۱۸ درصد نسبت به سال ۲۰۱۲ کاسته شده است.

از سوی دیگر در سال ۲۰۱۳ شاخص قیمت مواد لبنی به ۲۴۳ واحد رسیده که بالاترین قیمت سالانه از ابتدا بوده است.

شاخص قیمت روغن‌های گیاهی نیز به‌علت ثبت پایین‌ترین قیمت روغن خرمای در ۴ سال گذشته به ۱۹۳ واحد رسیده و نسبت به میانگین سال ۲۰۱۲ به‌رقم ۲۲۴ واحد به شکل مطلوبی کاهش یافته است.

انجمن صنفی کارخانهداران و تولیدکنندگان کشور

زیر نظر شورای نویسندگان

تلفن و نمابر: ۸۸۹۶۹۰۵۵ - ۸۸۹۶۹۹۰۳

نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی - خیابان

شهید گمنام - شماره ۱۴